

מרב עצים לא רואים את היער

שעשועון לטו' בשבט

מטרה:

הכרת שמות העצים בדרך משחק.

חומרים:

- ♣ לוח – מרב עצים לא רואים את היער
- ♣ 40 כרטיסיות כיסוי בדוגמת עץ
- ♣ 3 מקראות עצים זהות – בהן תמונת כל עץ, מידע עליו והערך בנקודות שנקוב לו במשחק.
- ♣ דפי שאלות למדריך
- ♣ לוח ניקוד
- ♣ כלי כתיבה
- ♣ פרס לקבוצה המנצחת

מהלך הפעילות:

1. מתחלקים לשתי תת קבוצות. כל קבוצה מקבלת מקראה. מקראה נוספת נשארת בידי המדריך. לוח המשחק מוצב במרכז, מכוסה ב – 40 כרטיסיות הכיסוי. תולים את לוח הניקוד ומתחילים לשחק...
2. מפנים לכל קבוצה בתורה – שאלה מתוך דף השאלות. הקבוצה השיבה נכון, ניגשת ללוח ומסירה כרטיסיית כיסוי כבחירתה, לא השיבה או טעתה – עובר התור לקבוצה הבאה.
3. קבוצה שהסירה כיסוי מהלוח, מזהה את העץ שהסתתר מתחתיו, נוקבת בשמו וקוראת בפני כולם את המידע הרשום עליו. כעת בודקת הקבוצה במקראה שלפניה מה ערכו של העץ בנקודות והמדריך רושם את הניקוד על הלוח.
4. באופן זה כל קבוצה צוברת ניקוד. בסוף הפעילות מסכם המדריך את הנקודות שצברה כל קבוצה ומוסיף לכך את מספר העצים שהסירה. (כל עץ מזכה את הקבוצה ב – 5 נק' נוספות).
5. **מנצחת** – הקבוצה שצברה את מירב הנקודות.

דף שאלות למדריך

1. מהו צמח עד? א. צמח אשר חי במדבר. ב. צמח או עץ אשר עליו נשארים ירוקים תמיד. ג. צמח אשר חי לנצח.
2. על פי מה ניתן לדעת את גילו של העץ? א. על פי צבע העלים. ב. על פי מספר הטבעות אשר נספרות כאשר חותכים את הגזע. ג. על פי עומק השורשים שלו.
3. מה נותן לצמח את צבעו הירוק? א. חומר הנקרא קלורופיל. ב. המים שהוא שותה וגם האויר. ג. האזור בו הוא גדל.
4. כיצד נקראת פעולת איסוף התפוזים? א. בציר. ב. קטיף. ג. גדידה.
5. כיצד נקראים עליו של עץ האורן? א. עלים. ב. עלווה. ג. מחטים.
6. פירוש הביטוי "להכות שורשים" הוא: א. לעקור צמח מהשורש. ב. לתלוש את הצמח מהאדמה. ג. להיאחז במקום.
7. איזה פרח מבשר את בוא הסתיו? א. חבצלת השרון. ב. חצב. ג. כרמלית.
8. על מה צומחים גרעיני החיטה? א. על שיבולת. ב. על הגבעול. ג. לחיטה אין גרעינים.
9. כיצד נקרא הפרח ממנו מפיקים גרעינים שחורים? א. חמנייה. ב. דלעת. ג. חרדלית.
10. מה צומח מיד לאחר הגשם? א. פרחים. ב. פטריות. ג. עצים.
11. איזה מבין הצמחים הבאים הוא קוצני? א. קקטוס. ב. חרוב. ג. קטנית.
12. מהו העץ הגדול ביותר בעולם? א. אורן. ב. ארז הלבנון. ג. עץ הבָּאוּבָּב הגדל באוסטרליה.
13. כיצד נקראים צמחים אשר מהם מפיקים תרופות? א. צמחי תבלין. ב. צמחי מרפא. ג. צמחי חממה.
14. ממנו בנה שלמה המלך את בית המקדש: א. אשל. ב. ארז. ג. אלון.
15. היכן מצוי מאגר של מזון לכלכל את הצמח בימיו הראשונים? א. בשורש. ב. בגבעול. ג. בזרע.
16. הברכה שאנו מברכים לאחר אכילת פירות וירקות: א. "בורא נפשות רבות". ב. "על המחיה". ג. "ברכת המזון".
17. מה מיצרים מהצמח אָגָּבָה? א. חבלים. ב. חוטי חשמל. ג. יוטה.
18. היכן מוצאים נִיקוּטִין? א. בעץ האלון. ב. בַּפְּרָגִים. ג. בעלי טבק.

19. כיצד נקראת פעולת איסוף הענבים?

- א. בציר.
- ב. אסיף.
- ג. מְסִיק.

20. סוג הצמחים שמכסים רבע מכדור

הארץ הם:

- א. משפחת הקטניות.
- ב. דגנים.
- ג. משפחת המורכבים.

21. איזה מלך הוא הנרקיס?

- א. מלך הפרחים.
- ב. מלך הביצה.
- ג. מלך האביב.

22. פרח הבר הנפוץ ביותר בארץ הוא:

- א. חצב.
- ב. חרצית.
- ג. סביון.

23. הצבר הוא פרי של:

- א. קקטוס.
- ב. עץ הקיקיון.
- ג. שרץ ישראלי מצוי.

24. איזה מבין סוגי העצים הבאים נושא

עליו אצטרובלים:

- א. ברוש.
- ב. אלה.
- ג. אשל.

25. בסמלו של איזה משבטי ישראל מופיע

עץ?

- א. אשר.
- ב. גד.
- ג. נפתלי.

26. פירוש האימרה "לא דובים ולא יער"

הוא:

- א. לא היו דברים מעולם.
- ב. ביער לא גדלים דובים.
- ג. מקום שאין בו עצים וגם אין בו בע"ח.

27. שם מכינים את היין מהגפן:

- א. גת.
- ב. יקב.
- ג. בית בד.

28. כיצד נקרא פרי האלון?

- א. אצטרובל.
- ב. בלוט.
- ג. גפן.

29. פירוש הביטוי "התפוח לא נופל רחוק

מהעץ" הוא:

- א. התפוח שנפל מהעץ דומה לשאר התפוחים שעל העץ.
- ב. לתפוח אין רגלים ולכן הוא לא יכול להגיע רחוק מהעץ.
- ג. הבן דומה לאביו.

30. איזה מבין השמות הבאים הוא שם

נוסף לפרי התאנה?

- א. דליה.
- ב. שקמה.
- ג. דבלה.

31. תחת איזה עץ ישבה דבורה הנביאה?

- א. ארז.
- ב. תמר.
- ג. תאנה.

32. איזה עץ מסמל את ט"ו בשבט?

- א. אלה.
- ב. קֶדָה שְׁעִירָה.
- ג. שקדייה.

33. הברכה שאנו מברכים לפני אכילת

פירות העץ:

- א. "בורא פרי העץ".
- ב. "בורא פרי האדמה".
- ג. "שהכל".

34. יחור היא פעולה של:

- א. נטיעת עצים.
- ב. השרשת ענפי עצים.
- ג. השקית צמחים העומדים למות.

35. מהו הפרח הנפוץ ביותר באביב?

- א. סחלב.
- ב. אירוס.
- ג. סביון.

42. המקום בו גדל הגפן:

- א. יקב.
- ב. כרם.
- ג. גת.

36. איזה מבין הפירות הבאים הוא אחד משבעת המינים?

- א. תפוח עץ.
- ב. חרוב.
- ג. תמר.

43. תחת איזה עץ נרדם יונה הנביא?

- א. אשל.
- ב. קיקיון.
- ג. שיטה.

37. מהו עסיס?

- א. המיץ שסוחטים מהפרי.
- ב. שם כולל לכל פירות ההדר.
- ג. הגרעין של הפרי.

44. אחד משבעת המינים, מלא גרעינים ובראש השנה אותו אוכלים:

- א. רימון.
- ב. תפוח.
- ג. תפוז.

38. שם נרדף לפריחה:

- א. אביב.
- ב. התחדשות.
- ג. לבלוב.

45. איזה חומר יצרו מג'מא הפפירוס?

- א. נייר.
- ב. גפרורים.
- ג. מטהר אויר.

39. צמח בר ממשפחת הנוֹרְתִיִּים שמצוי בעיקר בצבע אדום:

- א. כלנית.
- ב. נרקיס.
- ג. סביון.

46. כיצד נקראת קליפת הענב?

- א. קליפת הענב נקראת זג.
- ב. לקליפת הענב אין שם.
- ג. פסולת.

40. איזה מבין הפירות הבאים הוא פרי הדר?

- א. תפוח.
- ב. אשכולית.
- ג. ענבים.

41. כיצד נקראת פעולת איסוף הזיתים?

- א. קטיף.
- ב. בציר.
- ג. מְסִיק.

מידע על העצים

גלם לעשית שמן. אחד משבעת המינים.

דקל

עץ גבוה, עליו מנצים ומכנסים בראש הגזע. מתחת להם נמצאים הפרות מסדרים באשכולות. הפרות טעימים ומתוקים. אחד משבעת המינים.

צפצפה

עץ זקוף וגבוה המשמש לנוי ולתעשייה. מוצאו מאירופה. העלים ירוקים בצדם העליון ומכסיפים בצדם התחתון. עת נושבת רוח משמיע קול אפני.

אשל

עץ בר זרוק עד, גבוה כ-15 מ'. גדל במקומות יבשים, באפיקי נחלים ובמדבר. עמיד ליבש ולחם. ענפיו ירוקים וחסרי עלים.

ברוש

עץ גבוה, ירוק כהה. עליו דמויי קשקש, משמש בתעשייה וכגדר שוברת רוח סביב מטעים ופרדסים.

אֶרֶז

עץ מחט הגדל בעקר בלבנון ובצפון הארץ. מגיע לגובה של 4 מטרים, שמש בבנית בית המקדש.

שטה

סוג של עצים ושיחים קוצניים, העלים בצורת נוצות. באביב בוחק בפריחה צהבה כדורית.

אלה

צמח חורש ים תיכוני, נפוץ באדמות סלעיות, בחרף בולט בענפיו האפרים החשופים. בעת הלבוב נצבע בצבע אדמדם.

חרוב

עץ בר, הגדל בחורש הים תיכוני. בעל עלים קשים ומבריקים ופרי מתקתק וקשה.

כליל החורש

עץ חורש ארץ ישראל בעל פרחים קטנים בצבע ארגמן- לילך הפורחים באביב. עליו עגלים, דמויי לב הנושרים בחרף.

זית

עץ פרי זרוק בעל עלים קשים ומבריקים. צדם התחתון אפר מכסיף.

מרב עצים לא רואים את היער...

